

Észrevételek és tapasztalatok összefoglalója az elkészült

Gyakorlati Oktatási Kézikönyvek alapján

2015. március 19.

TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0009
Az Eszterházy Károly Főiskola területi
társadalmi, gazdasági
szerepének fejlesztése:
Oktatás – Gyakorlat – Innováció

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

Észrevételek és tapasztalatok összefoglalója az elkészült Gyakorlati Oktatási Kézikönyvek alapján

Dr. Kádek István a kézikönyvek módszertani tanácsadója eddig kb. 10 kézikönyv első változatát tekintette át, amelyek alapján szükségét érzi annak, hogy ezeket a tapasztalatokat megossza a szerzőkkel, hogy kiküszöbölhetőek legyenek a félreértések és a visszatérő hibák.

Kérünk minden szerzőt, hogy alaposan tekintse át ezeket az észrevételeket, amelyekről Kádek tanár úr a 2015. március 25-én megrendezendő workshopon személyesen is beszámol, és ezek alapján, ezeket figyelembe véve készítse/javítsa az általa megírandó kézikönyve(ke)t.

Tapasztalatok, észrevételek és a hozzájuk kapcsolódó javaslatok:

1) Az általános adatokat tartalmazó táblázat

Ennek a táblázatnak számos rovata kitöltetlen maradt. Különösen furcsa, hogy az elméleti és gyakorlati óraszámok sincsenek beírva. Ha ezt nem tudja a tananyag-író, akkor hogyan tudja az elméleti anyag mennyiségét, és a gyakorlati feladatokat tervezni? Légüres térben „lebeg” így a teljes anyag! Előfordul, hogy az itt közölt óraszámok nem egyeznek meg az egyes foglalkozásokra szánt időintervallumok összegével. **A tananyag-írónak látnia kell az anyag kapcsolódásait is!**

Megoldás: amely képzések esetében ez nem történt meg, ott az illetékes modulvezetők kiküldik az adott képzések hálóterveit és az egyes tárgyakhoz tartozó hivatalos tantárgyi programokat, amelyek ezeket az adatokat pontosan tartalmazzák.

2) Az elméleti anyag bemutatása

1.2. Milyen probléma/feladat megoldásához nyújt segítséget a témakör?

Azt a tényleges, gyakorlati feladatot kellene itt megjelölni, aminek a megoldásához a hallgató hasznosítani tudja az e témában megtanult ismereteket.

E helyett itt inkább „oktatási cél” jellegű megfogalmazásokat adnak; többnyire csak áttételesen lehet következtetni arra a gyakorlatias feladatra, amelynél hasznosulhatnak az ismeretek. Nagyobb hiba, amikor az oktató feladatát jelölik meg: ezt, vagy azt tanítsa, magyarázza el az oktató. Itt nem erről van szó!

1.3. Kompetencia-fejlesztési célok

Esetenként keveredik az előző pont tartalmával: itt jelennek meg a majdan megoldandó feladatok.

1.4. A témakör részterületei

Többnyire felsorolást adnak a szerzők. Kevesebben vállalkoznak gondolattérkép (a fogalmak, rész témák áttekintő ábrájának) megkonstruálására.

Megjegyezzük, hogy, a gondolattérkép készítése nem kötelező elem.

1.5. A témakör kulcsfogalmai

Ennek átnézése módszertani szempontból NEM RELEVÁNS, a szakmai lektor feladata lesz észrevételeket tenni.

1.6. Ajánlott kiegészítő szakirodalom

Kitöltése változó. Természetesen, nem kötelező.

ZAVAR: ha itt minden témánál megad kiegészítő szakmai anyagokat, ki kell-e töltenie a VI/1., VI/2. pontokat? – ez valóban nem egyértelmű a kézikönyvsablonban. Eddig áthidaló megoldást javasoltuk: a szerző utaljon arra, hogy hol szerepelnek a kiegészítő anyagok.

GYAKORLATI RÉSZ

A feladatprofil és a szakmai kompetenciák megfogalmazása, ez utóbbiak szintezése megtörténik, amennyire ez megítélhető. A további kompetencia-csoportokban általában változatlanul hagyják a szerzők az általunk példaként beírt kompetencia-elemeket; ez nem nagy baj, de talán jobb lenne, ha válogatnának, és a valóban relevánsnak tartott elemeket hagynák a listában.

A gyakorlati foglalkozások részletes megtervezése

Esetenként nem tervezik meg az egyes, tervezett foglalkozások időtartamát.

Ha megtervezik:

- sokszor túl rövidnek tűnik egy-egy foglalkozás az elvégzendő feladathoz képest
- előfordul, hogy az egyes foglalkozások óraszámainak összege más, mint a bevezető táblázatban a gyakorlati részre megadott időkeret.

Az egyes pontok kitöltése a megadott séma szerint történik (alaposabb ellenőrzése szakmai hozzáértést kíván).

A foglalkozásokhoz kapcsolódó „házi feladat” szinte mindenhol írásos beszámoló készítése. De –az esetek többségében- nincs specifikálva: milyen terjedelemben, milyen fő tartalmi elemekkel? Nem kell minden gyakorlati foglalkozást követően írásbeli házi feladatot adni, amennyiben úgy ítéli meg a szerző, hogy ez szükséges, akkor azt **sokkal pontosabban specifikálni kell.**

IV.4.2. táblázat

A korábbiakban javasolt és részletesen leírt gyakorlati feladatok összefoglalására szolgál; tehát azok a konkrét feladatok jelennek meg benne, amelyek a gyakorlati foglalkozások szövegében kifejtésre kerültek. Ez valóban így szerepel a könyvekben. Probléma leginkább a táblázat harmadik oszlopával van (ISMERTKÖZLÉS), ugyanis itt nem a kapcsolódó teljes elméleti anyagra kell utalni, hanem azokra az utasításokra és információkra, amelyeket a gyakorlólhelyen feltétlenül meg kell adni a hallgatónak, hogy végre tudja hajtani a feladatot. Az utolsó oszlopban helyenként sablonos az ellenőrzés, értékelés megfogalmazása, és nem differenciált az egyes feladatokhoz.

V.1. Értékelési táblázat

Itt ismét fel kell sorolni a gyakorlati feladatokat, annak érdekében, hogy a ténylegesen teljesített feladatok konkrétan értékelhetők legyenek. Ennek a táblázatnak tehát koherensnek kell lennie a IV.4.2. táblázattal.

Találkoztunk olyan hibával, ahol itt nem pontosan ugyanazok a feladatok voltak szerepeltetve, mint a megelőző táblázatban. Ez zavart okoz, mivel itt a korábban kijelölt feladatok teljesítésének értékelését kellene elvégezni. A szerzők tehát ügyeljenek a két táblázatban adott felsorolás egyezőségére!

ZAVAR: az V.1.-es táblázat „Szakmai ismeretek kategóriája” és a „Szakmai készségek kategóriája” oszlopaiba mi kerüljön? Ezt valóban nem mondja meg egyértelműen a kézikönyv-séma! Volt, aki üresen hagyta, a gyakorlatvezetőre bízva, hogy majd a tényleges gyakorlatok alkalmával töltsék ki ezeket az oszlopokat. Volt, aki beírta: milyen szakmai kompetenciák szükségesek az egyes feladatok megoldásához, és milyen szinten szükséges ezek alkalmazása. Eddig mindkét megoldást jóváhagytuk, de kérjük, hogy ezeket a mezőket a szerzők hagyják üresen, ide az információkat majd a tényleges gyakorlatok vezetőinek kell beírniuk.

Áttekintendő anyagok

Korábban már jeleztük, hogy a szerzők számára zavart okoz, hogy itt, vagy az elméleti anyag egyes témáinál jelöljék-e meg a kiegészítő szakmai irodalmat. Azt kérjük, hogy ide olyan irodalmakat írjanak be, amelyek fontosak, ajánlhatóak, de nem kapcsolhatók csak az egyik vagy másik elméleti résztémához. Ennek a kitöltése –értelemszerűen- nem lehet kötelező elem. Az viszont fontos lenne, hogy **a vonatkozó jogszabályok** itt, ebben a fejezetben (is) megjelölésre kerüljenek.

A mai, internetes világban célszerű lenne **honlapokat is ajánlani** – ez változóan történt meg: van ahol ajánlott ilyeneket a szerző, van, ahol nem.

FONTOS, hogy legalább azok az irodalmak itt is szerepeljenek, amelyek a tantárgyi tematikában is fel vannak sorolva.

További felmerülő kérdéseikkel Dr. Kádek Istvánhoz (kadek@ektf.hu) és Soós Gabriellához (soos@ektf.hu) fordulhatnak.

További eredményes munkát kívánunk a szerzőknek!

Eger, 2015. március 19.

Dr. Kádek István
módszertani tanácsadó

és

Dr. Csáfor Hajnalka
szakmai vezető